

Kring Nieuws

Column

Positieve vooruitzichten

Terwijl ik me aan deze column zet, de eerste die ik als nieuwe voorzitter van de IKN mag schrijven, zie ik buiten een zomerzonnetje doorbreken. Nog enigszins aarzelend, maar toch. De parallel met het onderwerp waarover ik het wil hebben, ligt voor de hand. Het aanhoudende 'zware weer' waarmee we de afgelopen jaren te maken hebben gehad, en waarmee we in sommige sectoren nog steeds te maken hebben, lijkt plaats te maken voor wat positievere vooruitzichten.

Voor dit voorzichtige economische herstel worden allerlei redenen genoemd.

De lagere eurokoers, waardoor de export aantrekt. Hervormingen op allerlei beleidsterreinen.

Het toenemende consumentenvertrouwen.

Maar laten we ook deze factor niet onderschatten: het feit dat ondernemend Nederland de moed niet heeft laten zakken – en sterker nog: dat we de

vervolg zie pagina 2

EVEN VOORSTELLEN

Simon de Luij, voorzitter van de IKN en algemeen directeur van elektrotechnisch installatiebedrijf Modderkolk

Simon de Luij is al meer dan 15 jaar lid van de IKN. In februari dit jaar werd hij gekozen tot voorzitter. Een van zijn belangrijkste aandachtspunten, zowel binnen zijn eigen bedrijf als bij zijn werkzaamheden voor de IKN: de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

Simon is een geboren en getogen Wijchenaar. Nou ja, geboren: officieel vermeldt zijn paspoort 'Nijmegen', waar hij in het Canisius-Wilhelmina Ziekenhuis ter wereld kwam. Maar met uitzondering van een klein uitstapje naar het internaat in Venray heeft hij vanaf dat moment altijd in Wijchen gewoond. Ook zijn bedrijf is er gevestigd, aan de Nieuweweg. Halverwege de jaren tachtig van de vorige eeuw nam hij de leiding van Modderkolk over; het familiebedrijf had toen zo'n 50 medewerkers in dienst. Inmiddels werken er bijna 200 mensen.

"En we zijn nog altijd volop op zoek naar gekwalificeerde medewerkers", voegt hij daaraan toe. Want ondanks het huidige klimaat op de arbeidsmarkt, is het voor specialistische technische bedrijven zeker niet makkelijk om geschikte mensen te vinden. Mede daarom besloot Modderkolk enkele jaren geleden een eigen bedrijfsschool op te richten. Die is niet bedoeld als vervanging van het bestaande onderwijsaanbod in de regio, maar als aanvulling daarop, benadrukt Simon. "Want we werken ook zeer intensief samen met onderwijsinstel-

lingen zoals de HAN en de ROC's in 's-Hertogenbosch en Nijmegen."

Derde industriële revolutie

Ook voor de IKN ziet Simon een belangrijke rol weggelegd als het gaat om de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. "Een van de belangrijkste ontwikkelingen in de maakindustrie is de zogeheten derde industriële revolutie, of Industrie 4.0 zoals de Duitsers het noemen. Niet meer de vieze handen, vuile omgeving en rokende schoorstenen van voorheen, maar schonere, hoogwaardige en verregaand geautomatiseerde industrievormen. Naarmate die trend zich voortzet, zie je dat het interessanter wordt om in Europa te blijven produceren, of activiteiten weer terug te halen die in de afgelopen decennia zijn verdwenen. Daar heb je goed opgeleide medewerkers voor nodig. Clubs als de IKN moeten dit agenderen, en de samenwerking zoeken met kennisinstellingen en overheden."

Klankborden

Dat is volgens Simon de ene component van de IKN; kijken hoe we gezamenlijk de

belangen van de regionale maakindustrie kunnen behartigen. De andere component is wat hij de kijkjes in elkaars keukens noemt. "Netwerken, bij elkaar op bezoek gaan, sparren. Ik vind het leuk dat we vergaderingen meestal bij een van de leden houden en dat ook het aantal bedrijfsbezoeken buiten de vergaderingen om langzaam toeneemt. Iedereen die een bedrijf leidt, heeft gelijkgestemden nodig met wie hij kan klankborden. Ik vind het erg interessant om te zien hoe anderen de zaken aanpakken."

Dat is ook de reden dat hij vrijwel meteen ja zei op de vraag om voorzitter van de IKN te worden: "Ik heb altijd gretig gebruik gemaakt van de mening en inzichten van andere ondernemers, onder wie de bestuursleden van de IKN. Dan is het ook een keer jouw beurt, toch?"

Dan maar even wat minder tijd voor zijn grote passie, muziek. Want dat wist je misschien nog niet: naast een gedreven ondernemer is Simon ook een fervent trombonespeler.

schouders er juist op de lastigste momenten met z'n allen nog wat steviger onder hebben gezet. Ook hier in de regio Nijmegen.

Als ondernemers zijn we van nature optimistisch gestemd. Eerder geneigd om oplossingen te zoeken dan bij de pakken neer te zitten. Om me heen zie en hoor ik dan ook veel ondernemers waardevolle lessen trekken uit de crisis, in plaats van zich erover te beklagen. Een crisis is vervelend, maar drukt je wel met de neus op belangrijke feiten. De noodzaak om continu te blijven innoveren, bijvoorbeeld. Het belang om altijd toegevoegde waarde aan klanten te leveren. En het doet je ook beseffen dat het niet altijd mooi weer kan zijn. Dus nu ga ik buiten even van het zonnetje genieten.

Simon de Luij, voorzitter IKN

Wilie Verberck van SUN-Roestvaststaal:

"SUCCES IS ECHT NIET ZO MOEILIJK"

Een product waar RVS in verwerkt wordt straalt kwaliteit en klasse uit. Daar moet altijd meer dan voldoende vraag naar zijn, dacht Wilie Verberck toen hij in 2007 SUN-Roestvaststaal overnam. Acht jaar later is de omzet van het bedrijf uit Bemmel verviervoudigd en het aantal arbeidsplaatsen verdubbeld. "Toen ik aan dit avontuur begon wist ik nauwelijks wat RVS was, maar echt, alles is te leren", aldus de voormalige salesman in de olie-industrie.

"Geloof me: Alles kan! Wat zogenaamd niet kan, is alleen nog nooit gebeurd. Bij SUN staan we zo vaak voor 'onmogelijke' uitdagingen en elke keer lukt het toch om oplossingen te bedenken." Wilie Verberck (55) straalt als hij vertelt wat zijn lijfspreuk is. Zijn bedrijf, SUN Roestvaststaal, maakt ieder gewenst product in RVS en aluminium dat de klant maar wil. Van gordijnroedes via loopplanken tot relingen, balustrades en scheepsmasten toe. "We maken producten voor iedereen die zich hier meldt, maar het liefst moet er toch wat water op de achtergrond klotsen", aldus Verberck, zelf zoon van een binnenschipper. "We

zijn actief in de beroepsvaart, de passagiersvaart en op menig jacht dat de wereldzeeën bevaart is alles wat glimt en blinkt afkomstig van de Nijverheidsstraat in Bemmel." In zijn magazijn staan dozen te wachten met bestemmingen die uiteenlopen van Moskou tot Brazilië. "We maken hier de meest uiteenlopende zaken. Een particulier wilde een lift in zijn bestaande huis, helemaal van glas en RVS. Hebben we geleverd. Binnenkort leveren we een flinke lading inklapbare onderstellen voor dektafeltjes op een cruiseschip. Een order van een kwart miljoen. Draaien we onze hand ook niet voor om."

SUN bestaat eigenlijk uit drie aparte delen. Naast de tak die zich bezighoudt met het maken van producten van RVS en aluminium is er een b.v. die zich richt op het vervaardigen van luxe stuurstoelen voor de scheepvaart en is er SUN Technology, bedoeld om de innovatie in eigen hand te houden.

Verberck is er trots op maar relateert zijn eigen rol binnen SUN ogenblikkelijk. "Zo moeilijk is het niet om succes te hebben. Je hoeft niet alles zelf te weten, als je maar de goede mensen om je heen verzamelt. Je moet je netwerk gebruiken, mensen bombarderen met vragen. Dan verzamel je de beno-

digde kennis vanzelf. Ik ben een puzzelaar, een wroeter. Ik zoek net zolang tot ik alle informatie heb om verder te kunnen. En dan komt het succes bijna vanzelf.”

Verberck heeft het eerder

bewezen. Toen hij in de olie-industrie aan de slag ging als accountmanager smeerolie was hij een onbeschreven blad op dat terrein. Enkele jaren later was hij in Nederland dé smeerolie-expert en gaf hij zelfs lezingen over het

onderwerp. Toen hij de mogelijkheid kreeg SUN over te nemen aarzde hij dan ook nauwelijks. “Met zo’n mooi product als RVS kan het toch eigenlijk niet fout gaan, daarvan was ik meteen overtuigd.”

Wat zijn bedrijf zo bijzonder maakt? “Dat we flexibiliteit hoog in het vaandel hebben. Als een klus morgen afmoet, dan zetten we daarvoor echt alles op alles. En hoe ingewikkelder de opdracht, des te uitdagender wij het vinden. Daarnaast zijn we echt innovatief. We zijn op zoek naar kansen en bedenken graag nieuwe dingen. We combineren ideeën. Als ik zie dat iemand een nogal lelijke plafondlamp heeft gefabriceerd van een LED-slang in een ‘hoepel’ van RVS, dan denk ik ‘dat kunnen wij beter’.” Hij wijst op het plafond waar een inderdaad erg fraai designexemplaar hangt. “Hier in huis ontwikkeld. Binnenkort lever ik er een aantal voor een cruiseschip. Mooie order!”

Verberck wil dat SUN blijft groeien, blijft innoveren. “Om toekomstbestendig te zijn moet je samenwerken, van elkaar leren. Dat is een van de belangrijkste rede-

nen geweest om me aan te sluiten bij de IKN. We moeten als maakbedrijven in de regio veel vaker bij elkaar in de keuken kijken. Van elkaar leren en kijken waar we eventueel kunnen samenwerken.” Een innovatiemanager als Joost Bouman (van de stichting Regionaal Centrum voor Technologie, RNCT) heeft dat volgens Verberck goed begrepen. “Op datzelfde terrein ligt ook de kracht van de IKN. We weten veel te weinig wat er bij wijze van spreken om de hoek allemaal voor prachtigs gemaakt wordt. En wat we aan elkaar zouden kunnen hebben. Doodzonde. De IKN moet gewoon twee keer per jaar een bus huren, Joost Bouman veertig innovatieve bedrijven laten uitkiezen en daar dan met zijn allen op bezoek gaan. Moet je eens kijken wat daar allemaal voor nieuwe ideeën uit voortkomen.”

En natuurlijk moet de IKN bij de gemeente Nijmegen blijven hameren op betere bereikbaarheid. “Als je ziet hoe in de stad auto pesten tot beleid is verheven, dan springen de tranen je toch in de ogen. Daar gaan bedrijven nog eens aan kapot.”

JAARVERSLAG IKN 2014

In 2014 begon Nederland weer langzaam op te krabbelen uit een van de diepste crises sinds de Tweede Wereldoorlog. De krimp werd omgebogen naar een voorzichtige groei, de consumentenbestedingen en het consumentenvertrouwen namen toe en de beurskoersen bereikten de hoogste stand sinds jaren.

Helaas kunnen niet alle bedrijven dit meemaken. Tussen 2008 en 2014 moesten maar liefst zeventien leden van de IKN hun deuren sluiten. Slechts enkele daarvan konden een doorstart maken. Andere bedrijven, zoals met name aannemers en bouwgerelateerde bedrijven hebben het ook nu nog steeds moeilijk omdat de bouwsector de crisis nog niet te boven is. De technische bedrijven staan klaar om nieuwe uitdagingen aan te gaan. Om de draad weer op te pakken en weer nieuwe

werkgelegenheid te kunnen creëren, moeten de randvoorwaarden echter ook kloppen. De ondernemerslasten moeten acceptabel zijn, de regelgeving niet onnodig beperkend. Bereikbaarheid en doorstroming moeten goed zijn en innovatie en samenwerking binnen de regio moeten op alle mogelijke manieren gestimuleerd worden. En er moet natuurlijk goed en aantrekkelijk technisch onderwijs zijn.

De IKN heeft een overzicht van deze randvoorwaarden, in wezen de voorwaarden waaraan een goed gemeentelijk industriebeleid moet voldoen, neergelegd in een tienpuntenplan, dat na de verkiezingen aan bijna alle gemeenteraadsfracties in de regio gezonden is. Na de vorming van de coalitieakkoorden heeft de IKN de akkoorden vergeleken met het eigen tienpuntenplan en conclusies getrokken.

Waar staat de IKN voor

De IKN is de vereniging van maakbedrijven in Nijmegen en de omliggende gemeenten. Het doel van de IKN is het behartigen van de belangen van de leden, het leggen en onderhouden van contacten met collega's en bestuurders en het stimuleren van uitwisseling van kennis en ervaring. Bij de laatste doelstellingen spelen de bijeenkomsten een belangrijke rol.

Bijeenkomsten

In 2014 zijn er vijf bijeenkomsten geweest: drie bedrijfsbezoeken, waarvan twee met ledenvergadering, het jaardiner en de voorjaarsbijeenkomst, die dit keer samen met VNO-NCW en het Nijmeegs Energie Convenant gehouden werd.

De eerste bijeenkomst van het jaar was op 6 maart in LUX te Nijmegen. Deze bijeenkomst vond plaats in de vorm van een debat met

kandidaat-gemeenteraadsleden.

Aan de orde kwamen tien stellingen, onder meer op het gebied van bereikbaarheid, ondernemerslasten, regelgeving, bedrijventerreinen en innovatie bij aanbestedingen.

De voorjaarsbijeenkomst werd op 12 mei gehouden

bij de centrale van GDF-SUEZ. Key note speaker was mevr. Wilma Mansveld, Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, over het programma 'Van Afval naar Grondstof'.

Het jaardiner van de IKN werd op vrijdag 6 juni gehouden in Restaurant 'Le Marron' in Malden.

Op donderdag 18 september waren we te gast bij IKN-lid Nacco te Nijmegen.

De laatste bijeenkomst van het jaar was op maandag 17 november bij de Radboud Universiteit te Nijmegen, waar we gastvrij ontvangen werden door de faculteit FNWI en de afdeling Valorisatie.

In 2013 is besloten tot het instellen van een periodiek overleg van de HRM-managers van de grote IKN-leden. De bijeenkomsten worden in beginsel twee keer per jaar gehouden. De eerste bijeenkomst vond plaats bij De Boer Machines en werd vooral gebruikt voor het kiezen van onderwerpen voor de komende bijeenkomsten. Naast het overleg tussen de grote leden, bestaat er ook een LinkedIn groep voor de uitwisseling van kennis en ervaring op P&O-beleid. Deze groep is toegankelijk voor alle leden.

Belangenbehartiging

De IKN heeft een aantal speerpunten op het gebied van de belangenbehartiging voor de maakbedrijven. De belangrijkste speerpunten zijn technisch personeel (nu en in de toekomst), ruimte voor de maakbedrijven (fysiek en op het gebied van milieu), bereikbaarheid (lokaal en regionaal) en innovatie.

In het recente verleden zijn voor elk speerpunt en op een aantal andere portefeuilles een of meer bestuursleden als portefeuillehouder aangesteld.

De meeste portefeuillehouders hebben hun visie neergelegd in een 'mission statement'. Deze mission statements zijn vastgesteld door het bestuur en goedgekeurd door de ledenvergadering. De mission statements vormen het uitgangspunt voor onder meer de reactie op gemeentelijke beleidsvoornemens, voor reacties op artikelen in de pers en voor berichten op de sociale media.

Belangenbehartiging: Bereikbaarheid

Sinds de openstelling van De Oversteek in november 2013 is de bereikbaarheid van Nijmegen belangrijk verbeterd. Op regionaal niveau is er overleg over het zo veel mogelijk voorkomen van hinder door werkzaamheden en

Wilma Mansveld

Splitsingspunt Lent

verbetering van de mobiliteit in het algemeen. In dit **Bestuurlijk Overleg Mobiliteit** (BOM) hebben ook vertegenwoordigers van de ondernemers zitting, die onder meer input krijgen van de IKN en andere ondernemersverenigingen.

Een belangrijk onderwerp dat speelde in 2014 was de geplande **renovatie van de oude Waalbrug**. Rijkswaterstaat wilde de brug het liefst volledig sluiten voor een langere periode. De Nijmeegse ondernemersverenigingen hebben aangegeven dit een onaanvaardbare op-

tie te vinden. Overleg tussen Rijkswaterstaat en de gemeente heeft er uiteindelijk in geresulteerd dat tijdens de gehele renovatie tenminste twee en zo mogelijk drie rijstroken open blijven, zodat Nijmegen ook over de oude brug bereikbaar blijft voor automobilisten en fietsers. Vrachtverkeer dient echter om technisch redenen voor De Oversteek te kiezen.

In 2014 is ook eindelijk besloten tot elektrificatie van de **railverbinding** tussen Nijmegen en Roermond en wel op relatief korte termijn. Limburg wil zo voorkomen

dat er in 2016 weer een nieuwe tienjarige concessie moet worden vergeven voor reizigersvervoer per ouderwetse dieseltrein.

Het besluit heeft voor de regio Nijmegen grote voordelen. Het zal de belangrijke regio's in het zuiden van het land veel dichterbij brengen, het zal de aanleg van een tramlijn op het traject CS-Heyendaal overbodig maken en het zal de overlast door het busverkeer verminderen. Op het gebied van het **openbaar vervoer** zijn er verder helaas weinig andere positieve ontwikkelingen

te melden. De IKN pleit al jaren voor modernisering van het OV met een accentverlegging van vervoer van ouderen en studenten naar vervoer van werknemers, omdat daarmee een veel grotere bijdrage aan vermindering van de filedruk en de uitstoot van CO2 geleverd kan worden.

Belangenbehartiging: Technisch personeel en techniekpromotie

Het is alweer ruim drie jaar geleden dat de lessen zijn gestart in het nieuwe pand van ROC Techniek aan de Heyendaalseweg. In het nieuwe gebouw werkt ROC Nijmegen nauw samen met het bedrijfsleven en het HBO in één concept voor technisch beroepsopleiding: het Technovium. Het Technovium is het partnerschap tussen het technische bedrijfsleven en het technische (beroeps)onderwijs in de regio Nijmegen. Het doel is een betere concurrentiepositie in de regio.

Daarnaast staat het voor een 'keurmerk' waarbij de aangesloten partners samen de verantwoordelijkheid aangaan voor een goede aansluiting van de technische opleidingen op de wensen van het bedrijfsleven en voor beter opgeleide medewerkers met interessant werk

Waalbrug Ewijk

en goede loopbaanperspectieven.

Intussen is de relatie tussen bedrijfsleven en onderwijs sterk verbeterd. Op aandringen van het bedrijfsleven heeft het ROC een kwaliteitsslag gemaakt en zijn er andere aanpassingen doorgevoerd. De sfeer in het Technovium is de laatste tijd merkbaar verbeterd en ook de instroom begint aan te trekken. Een probleem is nog het gebrek aan opleidings- en stageplaatsen, deels als gevolg van de crisis. Een belangrijk stap op het gebied van verbetering van de technische opleiding was het **'Convenant Techniek Werkt'**. Onderdeel daarvan was de oprichting van 'De Technische'. In deze opzet verzorgt het ROC het reguliere onderwijs in partnership met de coöperatieve vereniging 'De Technische, bedrijfs-school voor vakmanschap'. De Technische zorgt voor aanvullende scholing en het praktijkgedeelte, waaronder de benodigde stageplaatsen en baangaranties.

Naast het Technovium is ook het Junior Technovium, centrum voor **techniek-promotie** gevestigd op de nieuwe locatie. Het JT heeft als doel de instroom van jongeren in het technisch onderwijs te bevorderen. Dit probeert men te realiseren door het exploiteren van een **activiteitscentrum** voor techniekpromotie en techniekeducatie, het ondersteunen en invullen van de technieklessen in het basisonderwijs en door het fungeren als **coördinatie-punt** voor techniekpromotie in Nijmegen en omstreken. Op de nieuwe locatie is het activiteitscentrum sterk gegroeid, hetgeen onder meer mogelijk is gemaakt door aanzienlijke financiële bijdragen van leden van de IKN. Het JT weet intussen meer dan zeventuizend kinderen

per jaar te trekken, om hen kennis te laten maken met talloze facetten van de techniek.

Op 27 september werd voor de zesde keer de Techniekdag georganiseerd en voor de derde keer in het nieuwe Technovium. Het werd ook deze keer weer een leuke en drukbezochte dag, waarop de techniek zich van zijn beste kant kon laten zien, door middel van stands van het bedrijfsleven, in combinatie met alle opstellingen en apparatuur van de vakopleidingen.

De techniekweek en -dag zijn oorspronkelijk initiatieven van VNO-NCW maar de rol van het Junior Technovium in de organisatie wordt steeds belangrijker. Namens de IKN heeft bestuurslid Tom Kokke zitting in de werkgroep die het evenement organiseert.

Op 28 augustus is voormalig directeur van Philips Semiconductors en voormalig bestuurslid van de IKN dhr. **Jan Mansveld** overleden. Jan Mansveld is van grote betekenis geweest voor de technische bedrijvigheid en het technisch onderwijs in Nijmegen en omgeving.

Belangenbehartiging: Regelgeving/Ruimte voor de maakbedrijven

De maakindustrie is de laatste jaren steeds meer in de verdrukking gekomen. Woonwijken rukken op richting bedrijventerreinen en staan vaak veel te dichtbij. Hierdoor klagen bewoners over geluid en geur. Door geluid en fijnstof, mede afkomstig van het weg- en scheepvaartverkeer, worden landelijke en Europese normen overschreden. Hierdoor komen bedrijven in de problemen bij het aanvragen of zelfs verlengen van hun vergunningen. De IKN is daarom extra kritisch op alle infrastructurele maatregelen

op en in de buurt van bedrijventerreinen. De IKN beoordeelt plannen van de gemeenten en stelt de zorgen van de maakbedrijven aan de orde in het periodieke gemeentenoverleg. Daarbij zijn het missionstatement inzake regelgeving en het eerder genoemde tienpuntenplan leidend.

Belangenbehartiging: Lokale lasten

De IKN heeft meerdere malen haar bezwaren geuit tegen de te hoge lasten voor ondernemers in Nijmegen. Samen met de nog steeds matige doorstroming, de voor verbetering vatbare bereikbaarheid van Nijmegen (en omgeving) en de nog steeds minder goede associaties die de stad oproept, zet dit de ondernemers op achterstand. Het maakt Nijmegen ook minder aantrekkelijk als vestigingsplaats voor nieuwe bedrijven. Helaas heeft de nieuwe coalitie in Nijmegen geen enkele ambitie op dit gebied. Sterker, voor grote bedrijven zijn de rioolrechten verder verhoogd, zodat Nijmegen wat dit betreft echt bovenaan het verkeerde rijtje staat. De regiogemeenten laten een gemengd beeld zien van stabilisatie en lichte verandering.

Tienpuntenplan

In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen heeft de IKN alle partijen van de gemeenten in de regio een tienpuntenplan gestuurd met de randvoorwaarden, waaraan een goed industriebeleid naar onze mening moet voldoen.

Na de verkiezingen hebben we de meeste coalitieakkoorden langs de meetlat gelegd om te bekijken of en zo ja, in hoeverre de regiogemeenten voldoende rekening hebben gehouden met de wensen en behoeften van de maakbedrijven.

Helaas moesten we constateren dat de aandacht voor de maakbedrijven in de coalitieakkoorden beperkt is. Vooral de kleinere gemeenten hebben op een aantal punten nauwelijks beleid geformuleerd of dat in elk geval niet neergelegd in de akkoorden.

Nijmegen vormt een positieve uitzondering op het gebied van technisch onderwijs en techniekpromotie, maar maakt weer een slechte beurt op het gebied van de ondernemerslasten. Op het gebied van het OV blijft Nijmegen steken in verouderde ideeën.

Wil de regio de maakindustrie versterken of zelfs maar behouden, dan zal er door de gemeenten een actiever beleid gevoerd moeten worden op de bovengenoemde punten. De IKN zal zich dan ook nog meer gaan inspannen om het industriebeleid hoger op de agenda's te krijgen van onze regionale overheden.

Vertegenwoordiging en overleg

Het bestuur van de IKN bestond in 2014 uit: Dick Alewijnse (Alewijnse Holding B.V., voorzitter), Paul Schmitz (secretaris), Dries van Hapert (De Boer Machines Nederland B.V., penningmeester), Gerard van Gorkum (ARN B.V.), Wim van Dam (Nacco Materials Handling B.V.), Johan Kluitmans (NXP Semiconductors B.V.), Tom Kokke (Berko Wijchen B.V.) en Carlo Thoonsen (Nijmeegsche IJzergieterij B.V.).

Aan het einde van het jaar zijn Dick Alewijnse en Wim van Dam afgetreden. Dick Alewijnse is inmiddels opgevolgd door de nieuwe voorzitter Simon de Luij van IKN-lid Modderkolk te Wijchen. De opvolging van Wim van Dam zal in de loop van 2015 zijn beslag krijgen.

In het afgelopen jaar had bestuurslid Tom Kokke zitting in het bestuur van de Stichting Junior Technovium, het samenwerkingsverband tussen technisch bedrijfsleven en technisch onderwijs op het gebied van techniekpromotie en instroombevordering. Tom Kokke is tevens lid van de werkgroep die jaarlijks samen met VNO-NCW en het Junior Technovium de Techniekweek- en dag organiseert.

Wim van Dam had namens de IKN zitting in het bestuur van de Stichting Technovium, het samenwerkingsverband tussen technisch bedrijfsleven en technisch onderwijs op het gebied van verbetering van het technisch onderwijs en van de aansluiting van de technische opleidingen op de arbeidsmarkt. Namens de IKN zijn ook dhr. Charles Smit (NXP Semiconductors B.V.) en dhr. Sander van Gelder (Huisman Elektrotechniek) bestuurslid van de Stichting Technovium.

Er waren in 2012 twee bijeenkomsten met de portefeuillehouders (wethouders of burgemeesters) EZ van Nijmegen, Beuningen, Druten, Groesbeek, Heumen, Overbetuwe, Ubbergen en Wijchen. Deze vonden plaats in februari en november. Vanwege de verkiezingen kwamen twee bijeenkomsten te vervallen. De eerste bijeenkomst werd nog met de 'oude' bestuurders gehouden, de tweede, met de nieuwe.

Onderwerpen die aan de orde kwamen waren onder meer: de industriële barometer (economische gang van zaken in de regio), de economische en maatschappelijke crisis, de notitie 'Overbruggen' over de toekomstige samenwerking binnen de regio, de Economische Innovatie Agenda 2020 van Nijmegen, het tienpunten-

plan van de IKN voor de gemeenteraadsverkiezingen, de analyse van de coalitieakkoorden aan de hand van het tienpuntenplan en de kennismaking met de nieuwe bestuurders.

Sinds eind 2013 heeft bestuurslid Johan Kluitmans namens de IKN zitting in de Taskforce Nijmeegs Ondernemersfonds.

Eveneens sinds eind 2013 neemt bestuurslid Gerard van Gorkum deel aan het periodieke overleg van het Economisch Collectief Nijmegen (ECN) met de gemeente Nijmegen.

Medio 2013 heeft de IKN het project Nijmeegs Energie Convenant geadopteerd van De Maatschappij (voor Handel en Nijverheid). Doel van het NEC is om gedurende drie jaar lang jaarlijks drie procent energie te besparen. Bij het convenant is een aantal leden van de IKN aangesloten, maar ook andere grote Nijmeegse organisaties.

De financiële commissie bestond uit dhr. Peter van der Velden van Kropman en dhr. Wim de Vries van Smit Draad.

Leden

De IKN telde ultimo 2014 89 leden, onder wie de nieuwe leden Barenbrug Holland B.V., Solutions on Silicon B.V., Morssinkhof Groep Malden B.V., Klingele Golfkarton C.V. en SUN Roestvaststaal B.V.

Twee leden vielen helaas af wegens faillissement.

Communicatie

De IKN communiceert met haar leden en andere stakeholders via het KringNieuws, de website en de digitale nieuwsbrief. Het KringNieuws, het 'papier' huisorgaan van de IKN, bevat achtergrondinformatie

over belangrijke thema's en interviews met leden. Het KringNieuws is in 2014 twee keer verschenen.

In de digitale nieuwsbrief worden regelmatig de belangrijkste items op de website gebundeld. De digitale nieuwsbrief wordt verstuurd aan de leden en andere abonnees en verscheen in totaal vijf keer. Er werden in totaal 46 nieuwsberichten op de site geplaatst.

In 2013 is door de ALV een nieuw communicatieplan goedgekeurd. In 2014 zijn al enkele onderdelen van het plan ten uitvoer gebracht.

Er is opdracht gegeven tot de bouw van een geheel nieuwe website, met meer mogelijkheden tot interactie met leden en andere stakeholders

Ook is er een nieuw lidmaatschap geïntroduceerd, voor kleinere en veelbelovende maakbedrijven.

We hebben, om samen sterker te staan, de contacten met andere ondernemersverenigingen geïntensiveerd, door als toehoorder deel te gaan nemen aan het Economisch Collectief Nijmegen.

Financiën

De IKN heeft aan het verslagjaar een negatief saldo van circa 1.500 euro overgehouden. Dit heeft te maken met de investering in de nieuwe website, die grotendeels in 2014 gedaan is. De contributie-inkomsten bleven vrijwel gelijk.

Vooruitblik

Ook 2015 zal nog een lastig jaar worden voor veel maakbedrijven. Dat geldt met name voor de bouw en aanverwante bedrijven, maar ook voor enkele andere sectoren. Naar verwachting zal het economisch herstel zich in de loop van 2015 voorzetten maar het zal nog lang duren voordat de woningmarkt is hersteld en de bouwnijverheid weer

echt aantrekt. De markt van kantoren en winkelpanden zal slecht blijven wegens de grote leegstand, flexwerken en flexibele werkplekken.

In 2014 zijn de contouren van een nieuwe samenwerking in de regio Arnhem-Nijmegen zichtbaar geworden, in elk geval op economisch gebied. Er ligt een Concept Strategische uitvoeringsagenda Economic Board Arnhem-Nijmegen 2015-2020, die de samenwerking binnen de agglomeratie Arnhem-Nijmegen in de komende jaren moet verbeteren, en de positie van de voormalige stadsregio moet versterken. Speerpunten zijn het uitdragen en profileren van de economische kracht van de regio, versterking van de concurrentiepositie en van het regionale vestigingsklimaat. In 2015 moet de nieuwe samenwerking haar beslag krijgen.

IKN-PROJECT NIJMEEGS ENERGIE CONVENANT SUCCESVOL

Nijmeegse bedrijven en instellingen die samenwerken in het Nijmeegs Energie Convenant (NEC) bespaarden in de periode 2012-2014 19 procent CO₂. Dat is ruim boven de doelstelling van drie procent minder uitstoot per jaar. De besparing staat gelijk aan de CO₂ die 16.000 huishoudens jaarlijks produceren. Het energieverbruik van de hele stad daalde afgelopen jaar met 7 procent.

De scherpe daling van de CO₂-uitstoot bij de deelnemers aan het NEC wordt onder andere veroorzaakt door energiebesparing, vermindering van de uitstoot van specifieke broeikasgassen, schoner vervoer en duurzame inkoop. Op 1 juli 2016 wordt de definitieve balans opgemaakt en zal ook de invloed van andere factoren zoals de toename en afname van omzet, personeel of deelnemers worden berekend.

De inspanningen van bedrijven vertalen zich ook in de energiecijfers van de stad Nijmegen. Het energiever-

bruik van Nijmegen is tussen 2008 en 2014 met 15 procent afgenomen. Er is sprake van een dalende trend sinds 2010, waarbij de sterkste daling in 2014 te zien is, maar liefst 7 procent. Naast energiebesparing bij bedrijven wordt dit ook voor een groot deel veroorzaakt door een gestage afname van het energieverbruik bij de Nijmeegse huishoudens. Vooral het gasverbruik van huishoudens daalde de afgelopen jaren fors. Dit is mede te danken aan de inspanningen van woningcorporaties en particulieren om hun woningen energiezuinig te maken.

In het Nijmeegs Energie Convenant werken Nijmeegse bedrijven en instellingen samen aan energiebesparing en CO₂ reductie. De deelnemers stellen daartoe jaarlijks een CO₂ footprint (de invloed die je hebt op de duurzaamheid van je omgeving) op van hun eigen organisatie.

Het NEC is oorspronkelijk een initiatief van de ge-

Nijmeegs Energie Convenant

meente Nijmegen en Royal HaskoningDHV. Sinds 2012 is de IKN coördinerend in het project. Deelnemers zijn: Alewijnse, ARN, CWZ, DAR, Dominicus College, DURA Vermeer, GDF SUEZ, Gemeente Nijmegen, HAN, Lamers High Tech Systems, Modderkolk, NXP Semiconductors, Rabobank Rijk van Nijmegen, Radboudumc, Radboud Universiteit, Royal HaskoningDHV, Sanadome, Stichting DE 4DAAGSE, Stichting Vierdaagsefeesten en Stichting Zevenheuvelenloop.

De deelnemers die al sinds 2007 actief zijn, hebben gezamenlijk tussen 2007 en 2014 een reductie van maar liefst 36% van hun CO₂ footprint gerealiseerd. Dit bewijst dat inzetten op

energiebesparing loont en dat er forse reducties te behalen zijn. Nijmegen ligt met dit alles op schema om uiterlijk in 2045 een energieneutrale stad te worden en in 2020 minimaal 15% energie te hebben bespaard en 15% van het energieverbruik duurzaam op te wekken. Van die duurzame opwekking is inmiddels de helft (7%) gerealiseerd en de andere helft is voor een deel al vastgelegd in projecten zoals de windturbines bij de A15, de geplande biomassacentrale van GDF Suez en de toename van het aantal zonnepanelen.

Met dank aan: gemeente Nijmegen en het NEC.

Mededelingen van het secretariaat

Belangrijke data 2015

De data voor de resterende bijeenkomsten van de IKN in 2015 zijn:

- Bezoek aan Barenbrug: donderdag 17 september om 15.30 uur

- 'Kijk in de keuken bij' Staalbouw Mook: dinsdag 13 oktober om 16.00 uur
- Bezoek aan Peutz: dinsdag 17 november om 15.30 uur

Houdt u ook onze website www.iknijmegen.nl in de gaten voor meer informatie.

Nieuwe contactpersonen bij de leden

- Dhr. L. van Dijk (Reef Infra)

- Dhr. P. van Sommeren (Nacco)
- Dhr. B. Welling (Van de Water).
- Dhr. O. Oonincx (Innovio Papers)
- Dhr. C. Welling (Vigo).

Tenslotte gaat POM verder onder een nieuwe eigenaar en een nieuwe naam: Vigo.

Het bestuur heet de nieuwe contactpersonen van harte welkom bij de IKN.

Paul Schmitz, Secretaris.